

استانداردهای سلامت هسته های اولیه، باغات مادری و نهالستان های کبوی

تعاریف:

۱. هسته های اولیه و پیش تکثیری نهال (Basic & Pre-basic Stocks):

هسته های اولیه: مواد گیاهی معدودی از ارقام تجاری هستند که اصالت و سلامت آنها توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی پدر و نهال محرز شده و در مکانی محافظت شده و غیر قابل نفوذ به حشرات نگهداری می شوند.

پیش تکثیری: مواد گیاهی برگزیده از هسته های اولیه بوده که اصالت و سلامت آنها توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی پدر و نهال محرز شده است. این طبقه به عنوان طبقه بین هسته های اولیه و باغات مادری قرار دارد و مواد گیاهی مورد استفاده برای احداث باغ مادری از آنها تهیه می شود. این مواد گیاهی در مکانی محافظت شده و غیر قابل نفوذ به حشرات نگهداری میشوند.

توضیحات:

۱. هسته های اولیه و پیش تکثیری باید مادری از کلبه پاترون های گیاهی سیستمیک باشند.

۲. هسته های اولیه و پیش تکثیری باید در خاک کابلا استریل در گلدان و بدون تماس با خاک اسکرین هاوس نگهداری شوند.

۳. جهت جداسازی گلدانهای حاوی هسته های اولیه و پیش تکثیری، کف اسکرین هاوس باید حداقل تا عمق ۸۰ سانتیمتر از سطح برگزیده پوشیده شده و گلدانها بر روی سکوهای پستی یا پلاستیکی نگهداری شوند.

۴. به غیر از هسته های اولیه و پیش تکثیری، گیاهان دیگری نباید در اسکرین هاوس موجود باشند. به شمای ۲۰ متری اسکرین هاوس هم نباید گیاهی موجود باشند.

۵. ضمن ارزیابی چشمی موشب از نظر سلامت در برابر بیماریهای خاکگرد و هوایرد نظیر شانکر باکتریایی (*Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae*)، قارچهای *Rosellinia Pratylenchus penetrans*، *Meloidogyne* spp. و *Phytophthora* spp. و *Armillaria mellea necatrix* بیماری های سیستمیک مورد ارزیابی آزمایشگاهی قرار گیرند.

۳. تاکستان مادری (Mother Blocks):

به تاکستان گیاهانی از ارقام تجاری محصولات سردخشی باغبانی با اصالتی معلوم و کاملاً سالم اطلاق می شود، که تحت نظارت موسسه تحقیقات ثبت و گواهی پدر و نهال در مکانی با فاصله از ورود استواید استاندارد کاشته شده و از مواد گیاهی آنها برای تولید نهال استفاده می شود.

توضیحات:

۱. تاک های مادری باید عاری از کلیه پاتوزنهای سیستمیک باشند.
۲. پایه و پیوندکن تاک های مادری از هسته های اولیه گرفته می شود.
۳. پاکستان های مادری در بیرون از گلخانه و در باغ که خاک آن عاری از نماتدهای *Pratylenchus penetrans*، *Meloidogyne* spp.، قارچهای *R. necatrix*، *A. mellea*، *Phytophthora* spp. بوده و به تایید سازمان حفظ نباتات رسیده، احداث می شوند.
۴. تعیین فاصله حریم امن (فقدان منابع آلودگی) برای باغات مادری به نوع استفاده از باغ، بیماری های قابل انتقال و برد پرواز حشرات ناقل بستگی دارد. در مورد کیوی، حریم امن باغات ۲۰۰ متر تعیین می شود.
۵. جهت اطمینان از عدم انتقال بیماری های خاکزی، باید آبیاری از نوع تحت فشار باشد و توسط لوله های آبیاری مستقیماً از منبع تامین آب به زمین اصلی منتقل گردد.
۶. همه تاک های مادری ضمن ارزیابی چشپی مرتب از نظر سلامت در برابر بیماریهای خاکبرد و موارد نظیر *R. necatrix*، *Phytophthora* spp.، *A. mellea*، *Phytophthora* spp. و شاکریا کوئیایی، باید سالانه حداقل یک بار از نظر عدم آلودگی به بیماری های سیستمیک مورد ارزیابی آزمایشگاهی قرار گیرند. در صورت مشاهده آلودگی ضروری است تاک (تاک های) آلوده حذف و با تاک سالم جایگزین شود.

۳. نیاز آموزشی شده (Certified):

به تمامی اطلاح می شود که اصالت، سلامت و مشخصات ظاهری آن مطابق با استانداردهای مصوب بوده و مواد اولیه آن از باغات مادری تهیه می شود.

توضیحات:

۱. پایه و پیوندکن باید از ارقام تجاری شناخته شده بوده و عمل پیوند در زمان مناسب انجام شده باشد.
۲. نوسال گرواهی شده باید عاری از، نماتدهای *Pratylenchus penetrans*، قارچهای *R. necatrix*، *A. mellea*، *Phytophthora* spp. باشند.
۳. نهالستانها باید از سایر منابع آلودگی ۱۰۰ متر فاصله داشته باشند.

جدول ۱: بیماریهای قابل انتقال کیوی

عامل بیماری	انتقال	دامنه میزبانی
<i>Phytophthora</i> spp'	خاک آلوده، آب آلوده، قلعه های آلوده و ادوات کشاورزی	دامنه میزبانی: بسیار وسیع

پوسیدگی آریزلا ریسه ^۱ <i>Armillaria</i> spp	خاکی و آب آورده، نهال های آلوده، قطعات گیاهی آلوده و ادوات کتابورزی	دامنه میرزایی بسیار وسیع
پوسیدگی رزینایی ریسه ^۲ <i>Rosellinia necatrix</i>	خاکی و آب آورده، نهال های آلوده، مواد گیاهی آلوده و ادوات کتابورزی	بسیار وسیع (۱۷۰ گونه گیاهی در ۶۴ جنس و ۳۰ خانواده)
<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidiae</i> (خناکریا کتریایی) ^۳	خاکی و آب آورده، نهال های آلوده، مواد گیاهی آلوده و ادوات کتابورزی، گرده آلوده	<i>Actinidia</i> spp.
<i>Meloidogyne hapla</i> ^۴ <i>M. arenaria</i> <i>M. incognita</i> <i>M. javanica</i> ^۵	خاکی	بلی ناز
<i>Pratylenchulus penetrans</i> ^۶	خاکی	بلی ناز

توضیحات:

^۱ نوع ماکروزیستی که انگیزی را استفاده از محیط های کثیف اختصاصی
... روش های وراثتی بررسی تکاملی انجام می شود. ریسه
^۲ نوع ماکروزیستی که انگیزی از بافت های گیاهی متحرک

